

**Міністерство освіти і науки України
Одеський державний аграрний університет**

**Кафедра нормальної і патологічної морфології та судової
ветеринарії**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**для самостійної роботи
здобувачів вищої освіти 6 курсу факультету ветеринарної медицини**

з освітнього компонента

ОСНОВИ СУДОВОЇ ВЕТЕРИНАРІЇ ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
ОСВІТНЯ ПРОГРАМА**

**Другий (магістерський)
211 Ветеринарна медицина
Ветеринарна медицина**

Одеса 2023

Методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти факультету ветеринарної
медицини з освітнього компонента
«Основи судової ветеринарії продуктивних тварин». Одеса, 2023. – 9 с.

Укладач: доктор ветеринарних наук, професор Скрипка М. В.

Рецензент: доктор ветеринарних наук, доцент Телятніков А.В.

Схвалено методичною комісією факультету
«Ветеринарної медицини»
Протокол № 2 від 31 жовтня 2023 року

ЗМІСТ

<i>Самостійна робота 1. Правове регулювання ветеринарних послуг.....</i>	<i>5</i>
<i>Самостійна робота 2. Ексгумація: порядок проведення судово-ветеринарного дослідження трупа. Руйнування трупа тваринами і рослинами. Особливості дослідження розчленованих і скелетизованих трупів тварин.....</i>	<i>6</i>
<i>Самостійна робота 3. Судове встановлення отруєнь.....</i>	<i>7</i>
<i>Самостійна робота 4. Ситуаційні завдання. Моделювання судово-ветеринарного дослідження. Оформлення висновку судово-ветеринарної експертизи.....</i>	<i>8</i>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Основи судово-ветеринарної експертизи трупів та живих тварин. Навчальний посібник. М. В. Скрипка, І. В. Яценко, І.І. Панікар. Одеса, 2019. 326 с.
2. Судово-ветеринарна експертиза. Г.А. Зон. Суми, 2002. 257 с.
3. Судово-ветеринарна експертиза за порушення умов годівлі та експлуатації тварин. Яценко В.І., Скрипка М.В., Коцюмбас Г.І., Сердюков Я.К. Харків, 2015.
4. Практика судово-ветеринарної експертизи. Хрестоматія. І. В. Яценко, А. М. Труш, В. В. Кам'янський. Харків 2013. 255 с.
5. Ветеринарне правознавство України. Навчальний посібник. І. В. Яценко, М. М. Бондаревський, В. В. Кам'янський. Харків 2013. 417 с.
6. Організаційні та процесуальні основи судово-ветеринарної експертизи в Україні. І.В. Яценко, М.В. Скрипка, Г. І. Коцюмбас, Я. К. Сердюков. Харків-Київ, 2015. 107 с.

Самостійна робота 1. Правове регулювання ветеринарних послуг

Мотиваційна характеристика теми знання законодавчої бази що регламентує порядок забезпечення та контроль якості продукції ветеринарної медицини, реєстрацію ветеринарних препаратів, кормів, кормових добавок є важливим фактором в практичній роботі лікаря ветеринарної медицини.

При виконанні самостійної роботи необхідно висвітлити матеріал за нижче вказаною послідовністю.

1. Законодавча база щодо контролю якості продукції ветеринарної медицини.
2. Робота з рекламаціями.
3. Експертиза у справах що виникають в зв'язку з куплею-продажем тварин.

Терміни для запам'ятовування: недолік товару, фальсифікація товару, норми продукції, якість продукції, договір, неустойка, безпечні товари, нові товари, моральна шкода, гарантійний строк.

Форма звітності: опитування

Питання для самоконтролю

1. Надати основні аспекти законодавчої бази, що регламентує порядок забезпечення та контроль якості продукції ветеринарної медицини, реєстрацію, перереєстрацію ветеринарних препаратів, кормів, кормових добавок.
2. Розкрити сутність експертиз при справах, що виникають у зв'язку з купівлею-продажем тварин.
3. Пояснити сутність прав споживача у випадку порушення виконавцем умов договору при виконанні робіт і надання послуг.
4. Пояснити правила проведення експертизи при інфекційних та інвазійних захворюваннях, виявлених після купівлі тварин.
5. Пояснити правила проведення судової експертизи при виникненні, поширенні інфекційних, паразитарних захворювань.
6. Вказати шляхи запобігання порушень основних прав споживачів у галузі ветеринарної медицини.
7. Зазначити порядок оформлення рекламацій на біологічні препарати.

Самостійна робота 2. Ексгумація: порядок проведення судово-ветеринарного дослідження трупа. Руйнування трупа тваринами і рослинами. Особливості дослідження розчленованих і скелетизованих трупів тварин.

Мотиваційна характеристика теми : знання особливостей пошкодження трупів представниками ентофауни (мухами, жуками, річкових чи морських тварин, гризунами, птахами, котами, собаками) є не від'ємною частиною роботи судово-ветеринарного експерта під час експертного дослідження розчленованих та скелетизованих трупів.

При виконанні самостійної роботи необхідно висвітлити наступні питання: ознайомитись з особливостями пошкодження трупів представниками ентофауни (мухами, жуками, річкових чи морських тварин, гризунами, птахами, котами, собаками).

Терміни для запам'ятовування: дефензивне розчленування, офензивне розчленування, адіпоціювання (сапоніфікація, омилення, жировіск)

Питання для самоконтролю

1. Який вплив і в який термін представників ентофауни (мух) відбувається на труп?
2. Який вплив і в який термін представників ентофауни (жуків) відбувається на труп?
3. Якого характеру пошкодження відбуваються на трупі у водоймищі під дією річкових чи морських тварин?
4. Якого характеру пошкодження на трупі наносяться гризунами?
5. Якого характеру пошкодження на трупі наносяться птахами?
6. Якого характеру пошкодження на трупі наносяться котами, собаками?

Форма звітності: опитування

Самостійна робота 3. Судове встановлення отруєнь

Мотиваційна характеристика теми знання теми необхідне для розуміння патогенезу отруєння, прояву даної патології на мікроскопічному та макроскопічному рівнях хворого організму, диференційної діагностики.

При виконанні самостійної роботи необхідно висвітлити матеріал за нижче вказаною послідовністю.

Умови дії отрути.

Шляхи введення отрути в організм.

Перебіг і результат отруєнь.

Судово-ветеринарна діагностика отруєння

Екстумація трупа отруєної тварини

Лабораторні дослідження отруєних тварин

Терміни для запам'ятовування: корозійні отрути, резорбтивні отрути:

кров'яні отрути, деструктивні отрути, функціональні отрути.

Форма звітності: опитування

Питання для самоконтролю

1. Вказати в яких випадках виникає потреба в проведенні судово-хімічних досліджень, перерахувати правила проведення таких досліджень.
2. Надати основні критерії судово-ветеринарного встановлення отруєння, попадання отрути в організм тварин, його дія, шляхи виділення.
3. Навести загальну характеристику патолого-анатомічних змін при отруєннях.
4. Описати клінічний прояв та патологоанатомічні зміни при отруєннях отруйними рослинами.
5. Описати клінічний прояв та патологоанатомічні зміни при отруєннях хлорорганічними сполуками.
6. Описати клінічний прояв та патологоанатомічні зміни при отруєннях нітратами і нітритами,
7. Описати клінічний прояв та патологоанатомічні зміни при отруєннях фосфором, госсиполом, вехом отруйним, зміїною отрутою.
8. Перерахувати патолого-анатомічні зміни при отруєннях пестицидами,
9. Перерахувати патолого-анатомічні зміни при отруєнні кухонною сіллю.

10. Перерахувати патолого-анатомічні зміни при отруєнні сечовиною.
11. Перерахувати патолого-анатомічні зміни при отруєнні люпином.
12. Перерахувати патолого-анатомічні зміни при Патолого-анатомічні зміни при отруєннях родентицидами (зооцидами).
13. Перерахувати патолого-анатомічні зміни при фіто токсикозах.
14. Перерахувати патолого-анатомічні зміни при отруєннях патокою.

Самостійна робота 4. Ситуаційні завдання. Моделювання судово-ветеринарного дослідження. Оформлення висновку судово-ветеринарної експертизи

Мотиваційна характеристика теми. Судово-ветеринарна експертиза, як один з видів судових експертиз, є найбільш розповсюдженою формою застосування спеціальних знань в судочинстві і є процесуальною дією, сенс якої полягає в дослідженні експертом наданих в його розпорядження слідчим, прокурором чи судом об'єктів і матеріалів з метою встановлення фактів, що мають значення для правильного вирішення справи.

При виконанні самостійної роботи необхідно висвітлити матеріал за нижче вказаною послідовністю.

На прикладах документації, заповненої за результатами судового розтину тварин, навчитись оформлювати судово-ветеринарне заключення за результатами проведеного судового дослідження.

Форма звітності. В робочому зошиті проводиться:

- 1) оформлення дослідної частини
- 2) оформлення синтезуючої частини
- 3) оформлення висновків.

Питання для самоконтролю.

1. Встановити захворювання що призвело до загибелі тварини.
2. Вказати строки які необхідні для встановлення даного діагнозу із застосуванням лабораторних досліджень.

3. Вказати ймовірність постановки діагнозу без застосування лабораторних досліджень.
4. Вказати чи можливо було діагностувати хворобу за життя тварини.
5. Вказати ефективність лікування даної патології.

В залежності від обраного випадку судового розтину тварин питання можуть дещо відрізнятись.